

Ptujski tednik

STEV. 31

Ptuj, 16. avgusta 1957

Letnik X.

Glasilo SZDL ptujskega okraja — Uprava in uredništvo Ptuj, Lackova ulica 8 — Telefon 156, NB Ptuj štev. 643-T-206 — Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik Anton Bauman — Rokopisov ne vračamo — Tiska Mariborska tiskarna — Cena 10 din — Letna naročnina 500 din, polletna 250 dinarjev

SLIKA TEDNA

Z zrelo in slovečo ptujsko čebulo po svetu...

Novi občinski ljudski odbor je prvič zasedal

Tov. Janko Vogrinec zopet predsednik, podpredsednik pa tov. Lojzka Stropnikova

Od srede, 14. t. m., dalje je predsednik velike občine Ptuj dosedanji predsednik občine Ptuj tov. Janko Vogrinec, podpredsednica pa tov. Lojzka Stropnikova, dosedanja odbornica občinskega ljudskega odbora Ptuj in podpredsednica OLO Ptuj. Za tajnika občinskega ljudskega odbora Ptuj je bil prav tako v sredo imenovan tov. Ivan Rau, dosedanji načelnik tajništva z finance OLO Ptuj. Od srede dalje ima občinski ljudski odbor 7 komisij in 13 svetov. Tako je občinski ljudski odbor Ptuj s povečanim številom odbornikov iz pridruženih občin Cirkovci, Desternik, Juršinci in Videm pripravljen na redno poslovanje po 31. avgustu t. l., ko prenehajo obstajati in posloovati občinski ljudski odbori prejšnjih manjših občin in prevzemajo njihove funkcije s tem dnem večje združene občine.

Za razliko od prejšnjih sej občinskega ljudskega odbora Ptuj na magistratu je bila v sredo, 14. avgusta, prva seja občinskega ljudskega odbora velike občine Ptuj, ki je sedaj s svojimi 42.000 prebivalci največja občina v združenem mariborskem okraju, v dvorani OLO Ptuj na Titovem trgu. V njej so se ob določeni uri zbrali prejšnji odborniki občine Ptuj in novoizvoljeni odborniki iz bivših občin Cirkovci, Desternik, Juršinci in Videm. Pomešano so posedli v klopi, se med seboj pristrčno pozdravili. V zadnje klopi so posedli občinski uslužbenci, ki so se udeležili prve seje kot del

ptujske publike. Mnogi odborniki so stiskali roko dosedanjemu predsedniku tov. Janku Vogrincu, ki se mu vrača zdravje po večmesečnem zdravljenju v zdravilišču na Slivniškem Pohorju ter so ga povprašali, kdaj se bo dokončno vrnil nazaj med občane, ki ga že pogrešajo. Kot vedno nasmejan, je tudi tokrat v šali dejal: »Vidite, tudi brez mene je šola!»

Po krajšem nagovoru za otvoritev se je predsednik prejšnje in nove občine Ptuj pozdravil vse navzoče, zlasti novo izvoljene odbornike ptujske povečane občine in vse opozoril na velike naloge, ki čakajo v največji občini v okraju Maribor, v občini Ptuj organe ljudske oblasti. »Ljudstvo od nas veliko pričakuje in ta njegova pričakovanja moramo izpolniti z resnim obravnavanjem vseh občinskih problemov, z marljivim delom in pravičnimi zaključki. Smatram, da se bomo počutili pri tem odgovornemu delu kot velika družina, ki se zaveda svojih dolžnosti in tako bodo vsi uspehi — uspehi dela predsednika, komisij in svetov ter občinskih in krajevnih uslužbencev.«

Kot najstarejši odbornik občine Ptuj je tov. Ivan Rudolf nadaljeval prvi in drugi del seje do ponovne izvolitve tov. Janka Vogrinca za predsednika občine. Izvolitev je bila soglasna in z aplavzom, kakor je odbornica tovarišica Maгда Lešnik izročila novoizvoljenemu predsedniku Šopek

nageljčkov ob želji, da bi mu zdravstveno stanje dopuščalo, da bi tako vestno kot je doslej vodil posle občinskega predsednika občine Ptuj, tudi opravljal svojo predsedniško nalogo v veliki ptujski občini. Tudi izvolitev tov. Lojzke Stropnikove za podpredsednico je bila soglasna in z aplavzom. Novoizvoljeni predsednik tov. Janko Vogrinec se je zahvalil odbornikom za izvolitev ter jih je pozval, naj mu pomagajo vestno in točno izpolnjevati vse naloge, ki jih je prevzel celotni občinski odbor.

Ostali del seje je hitro potekel. Predsednik tov. Vogrinec je najprej seznanil vse navzoče s predlogi za izvolitev odbornikov v razne komisije in svete, nakar je bilo glasovanje za posamezne predloge. V komisijah in svetih so večinoma odborniki, ki so se že doslej v občini Ptuj in drugih občinah zanimali za probleme svojih področij in so te tudi pomasnili svetom uspešno reševati. Imena predsednikov in članov komisij in svetov bodo objavljena v »Uradnem vestniku«, zato jih tukaj ne bi posebej naštevati.

Ob začetku obstoja in dela nove velike ptujske občine s polovico prebivalstva, ki na je prej štel ptujski okraj, lahko ponovno besede novoizvoljenega predsednika tov. Janka Vogrinca: »Volluce naše velike občine bomo tekoče in sproti obvsčali o vsem dogajanju in dšu občinskega ljudskega odbora in upam, da se

bodo vedno bolj navezovali na svoj občinski ljudski odbor s svojimi pobudami in predlogi in danam bodo pomagali izpolnjevati veliko nalogo — razvijati in krečiti ter braniti pridobitve naše ljudske demokracije!«

Prva občinska seja je bila razmeroma hitro končana, pač pa bi težko rekli, da bo za redne občinske seje popoldnevni čas prekratek in da bo potrebno najpotebnejše seje sklicevati že za dopoldne, ko so odborniki bolj spočiti in strpljivejši kot ob popoldnevnih in večernih urah.

NAŠ KOMENTAR

Ce bi ocenjevali evropskega sultana so zasedli vse podnebje s političnih vidikov, važnejše kraje upornikov!, v bi morali priznati, da je najbolj ostalih krajih sveta, z izjemo

Se mesec dni — in Zahodna Nemčija bo izvolila nov Bundestag. Zato ni čudno, če so predvolilni stroji strank v polnem pogonu. Pravijo, da se je socialdemokratski prvak Ollenhauer odpravil na štiritedensko turnejo po nemških vaseh in mestih. Skušal bo prikazati simpatizerjem in »neutralcem« naravnost »diktatorsko upravljanje« sedanjega vladnega predsednika, ki je obenem tudi kriv, če se nemška država v praksi ni pomaknila niti za korak naprej.

RAZŠIRJENA SEJA PREDSEDSTVA SZDL SLOVENIJE

Volitve v drugi polovici oktobra

Na predsedstvu SZDL Slovenije je bila 14. septembra seja, ki so se je udeležili poleg članov predsedstva še predstavniki okrajnih odborov SZDL. Na temelju poročila sekretarja SZDL tov. Staneta Kavčiča so na seji razpravljali o pomenu ter političnih in organizacijskih nalogah pred bližnjimi volitvami občinskih ljudskih odborov.

Na seji je bilo poudarjeno, da so volitve občinskih ljudskih odborov izredno važna naloga organizacij Socialistične zveze. Predvolilna aktivnost organizacij in članov SZDL naj upošteva dejstvo, da je zaradi povečanja pristojnosti in nalog občin hitrost nadaljnjega socialističnega razvoja v mnogočem odvisna od delovanja občinskih ljudskih odborov. Zato naj predvolilna aktivnost zajame tako perspektive razvoja občin na vseh sektorjih, kot tudi že doslej dosežene uspehe, ki so povezani s splošnim razvojem gospodarstva in družbenih odnosov v Jugoslaviji. Politična akcija SZDL naj bo konkretna in na temelju doseženih uspehov usmerjena v nadaljnje izpolnjevanje socialističnih odnosov.

Soglasno mnenje je bilo, naj bi bile volitve v občinske ljudske odbore v drugi polovici oktobra, v začetku septembra pa naj bi bila seja Glavnega odbora SZDL, na kateri bi podrobno obravnavali politično osnovo za predvolilno aktivnost organizacij SZDL.

vroče te dni — v Zahodni Nemčiji in Franciji. Temperatura te vrste v Omanu, na skrajnem jugu Arabskega polotoka, pomeja (Angleži in vojniki oman-

Kube (notranji, protivladni nemiri) in delno Argentine, pa vlada »znosno ozračje«.

V Miklavžu pri Ormožu obnavljajo šolo

Na pobudo šolskega odbora Miklavž, je Občinski ljudski odbor Ormož zbral posebna finančna sredstva in jih dodelil v glavnem dvema šolama za splošno obnovo šolskih zgradb.

Ker bo predvidoma tudi pri Miklavžu csemletka, saj je bila že sedaj osemrazredna osnovna šola, obnavlja sedaj Remont šolske zgradbo zunaj in znotraj.

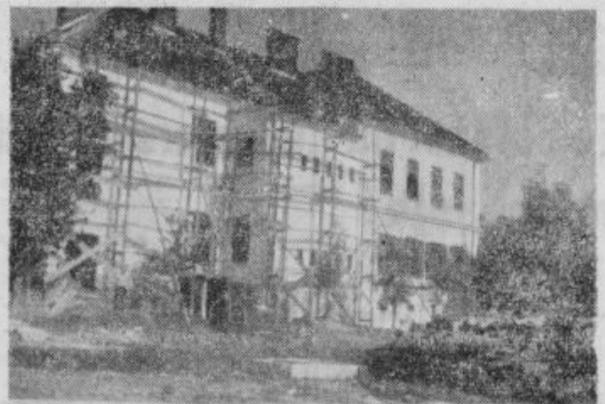
Večina našega prebivalstva je pokazala razumevanje za lepo ureditev šole, ki že od leta 1925 ni dobila večjega zneska za po-

pravila. Dasi je sedaj predvidena nad milijonska vsota za popravilo le ene naše šolske zgradbe, učiteljska stanovanja letos še ne bodo urejena. Ostršeje in okenški okvirji so bili v takem stanju, da ta finančna sredstva ne bodo zadostovala.

Zato je šolski odbor sklenil, da zbere prostovoljne prispevke v lesu, ki ga bodo posekali v jeseni. Akcija je v glavnem zaključena, pričakuje pa še, da si bodo tudi ostali premislili in pomagali, da bo šola vzorno urejena. Potrebna je namreč kanalizacija, ker v obeh šolskih stavbah izvira voda, kar ogroža temelje stavbe. Do sedaj so bila izvršena razna gradbena dela na ostrešju, fasadi, higijenske naprave, izdelani so že okenški okvirji, te dni pa bodo še končali kleparji in pieskarji.

S prostovoljnimi delom so že pomagali člani ZVG J. Kerendič-Temnar iz Kajzarja, samo gospodarstvo pa je s svojimi prevoznimi sredstvom opravilo težje prevoze.

Tudi lastniki konjske vprege so se večinoma odzvali pozivom in opravili že 16 voženj, kar je dokaz, da kljub svojim obvezam, še imajo smisel za skupne potrebe. Šolski odbor pričakuje, da bodo tudi prebivalci ostalih vasi priskočili na pomoč pri dokončnih delih kanalizacije, čiščenju, kar bo potrebno, če naj se pravočasno začne s poukom. Ko

Obnova šole pri Miklavžu

1. septembra ob 14. uri vsi na

veliki letalski miting

ptujskega Aerokluba na letališču v Moškanjcih! 40 vstopnic bo izžrebanih za polet nad Prujem!

6 letnikov naših otrok

bo trikrat cepljenih proti otroški paralizi

Med našimi bralci je nedvomno večina skrbnih očetov in mamic, ki jih je gotovo zelo prestrašilo, ko so več ali manj zvedeli o nevarnosti, da tudi njihovi otroci lahko zbolijo za otroško paralizo. Ker se v zadnjem času o tej bolezni in o skrbi za zatiranje te bolezni vedno več govori in piše, se je naš sodelavec potrudil do tov. Suhača pri Tajništvu za zdravstvo in socialno varstvo pri OLO Ptuj ter se pozanimal, kako daleč je že pri nas do cepljenja proti tej bolezni, na katerega se pripravljajo že po vsej naši republiki.

Tov. Suhač je našemu sodelavcu pojasnil, da bo že letos oktobra prišlo tudi v naših krajih in po vsem teritoriju Slovenije do cepljenja vseh otrok, rojenih od 1. januarja 1951 do 31. marca 1957, torej otrok celih šest letnikov in četrtna letnika 1957. Na to cepljenje se pripravljajo povsod na več načinov, in sicer s sestavljanjem spiskov vseh otrok gornjih letnikov, ki bi naj bili gotovi do 31. avgusta, pa tudi z zbiranjem sredstev za nabavo dragocenega cepiva. V Ptujtu je bilo 3. avgusta posvetovanje z zastopniki podjetij, obratov in zavodov z namenom prikazati, da je trikratno cepljenje otrok proti tej nevarni bolezni v zvezi s prilično visokimi stroški. Drago cepivo moramo za dolarje uvažati. Težko je pričakovati, da bi zmogli starši vse stroške cepljenja s svojimi prispevki, zato bi naj podjetja nekaj prispevala k tem stroškom. Cepljenje otrok do petega leta bo vezano na 500 do 600 dinarjev stroškov za vsakega otroka, cepljenje starejših otrok in odraslih pa celo na 1500 do 2000 dinarjev. Sredstva naših občin ne bodo zmogla finančnega bremena v zvezi s tem cepljenjem, pa tudi mnogi starši ne. S skupnimi močmi pa bi lahko

zaščitili pred najtežjo nevarnostjo naš mladi rod.

Tov. Suhač je še pojasnil našemu sodelavcu, da se z vsemi zastopniki podjetij se ni dalo pomeniti o tem vprašanju, ker niso vsi prišli na posvetovanje, vendar upa, da bo mogoče tudi tem s ponovnim sklicem posvetovanja ali pa potom tiska dopovedati, da gre za dobro voljo njihovega kolektiva, pomagati tudi z deviznimi sredstvi pri nabavi cepiva proti paralizi. Vsega aktivističnega dela v zvezi s tem vprašanjem ne bodo mogli opraviti na terenu samo funkcionarji Rdečega križa in občine, zato se bo Svet za zdravstvo obrnil na vso javnost, naj podpre velikopotezno akcijo cepljenja proti najhujšemu sovražniku njihovega zdravja — proti poliomyelitisu. Po pojasnitvi tov. Suhača se za to akcijo zelo zanimajo v Ljubljani in v Mariboru pri Centralnem higijenskem zavodu in da je bilo že več posvetovanj, da bo akcija tembolj tehnično pripravljena in da bo zajela čimvečji krog otrok

»O tem problemu boste moral, še veliko pisati,« je dejal tov. Suhač, da bo vsa javnost informirana o vsem prizadevanju našega sveta in vseh, ki jim je pri srcu zdravje naših malčkov, zato vam bomo radi na razpolago z vsemi podatki o organizacijah, podjetjih in posameznikih, ki nas pri tem delu podpirajo.

V Sloveniji je bilo lani do dne 5. septembra 108 primerov otroške paralize. Od tega števila je odpadlo na ptujski okraj devet primerov in je bil na četrtem mestu v Sloveniji po primerih te bolezni ter na isti stopnji z Mariborom in Kranjem, kar dokazuje, da je pri nas že več živih prič te grozne bolezni, ki bodo vsakomur svetovale, naj stori vse, samo da obvaruje svoj naraščaj pred to boleznijo.

NEŽIN PRIMER

»Na pomoč, tatovi! je zakričala gospodinja Neža v vasi na Dravskem polju, ko je zjutraj pred odhodom v mesto ugotovila, da ji je neznanec ponoči odnesel iz omare zasluzek, ki ji ga je prejšnji dan prinesel mož. Nameravala je kupiti par čevljev in nekaj blaga, česar so bili njeni trije otroci že zelo potrebni. Kupila bi tudi nekaj olja, masti, soli in drugega, saj je zaloga preteklega meseca že pošla. Nimajo posestva. Nežin mož hodi v tovarno. Ob mesecu ji prinese denar in si z njim še kar urejata življenje. Obsa sta pridna, delovna in skrbna za tri nedoletne otroke.

Nežnega moža te noči ni bilo doma. Bil je na delu, na nočni izmeni. Obupana je stala v kuhinji onega jutra in gledala v

odprto omaro, kjer je ležal raztrgan pisemski omot — prazen. Tudi otroci so se zbudili in prišli k materi. Kdo jim bo dal kruh do novega zasluzka, malemu Mirku kupil čevlje, saj je bos? Tudi oblecke Marjanca ne bo dobila, čeprav to je zelo potrebno. Za vse to je gospodinja Neža hranila denar. Kaj sedaj? Spomnila se je nečesa. Planila je zopet k omari in odprla predal. Tudi zlatega prstana ni več, ki ji ga je poklonil mož kot dekletu. Tat je odnesel tudi ta drag spomin. Neža je bridko zajokala, otroci pa so se stisnili k materi, ne da bi se dobro zavedali, kaj se je zgodilo.

Cez pol ure je bila Neža na postaji L.M. Dežurnemu miličniku je pojasnila, kaj se je zgodilo.

Spraševal jo je in beležil. Ko je bila gotova, je Neža odšla domov. Organi L.M. pa so se pomenili o Nežini zadevi. V nekaj trenutkih se je za avtomobilom dvignil oblak cestnega prahu. Hiteli so na Nežin dom. S sodobnimi tehničnimi pripomočki so odkrili tajnosti, ki jih je vlomilec zapustil po tatvini. Dolgi dve uri je trajal ogled. Povečevalno steklo in kemične setavine so pomagale odkriti nevidne sledi. Kar tako ni uspelo, je posnel poseben fotografski aparat.

Neža je z zanimanjem opazovala. Medtem je prišel iz tovarne tudi njen mož. Obvestili so ga o tatvini. Bil je blede.

Ko se je komisija poslovila sta Neža in mož stala na pragu. Na odhajajoče sta napravila vtis, da zaupata v njihovo delo in da jima bodo pomagali priti zopet do ukradenega denarja.

V sosednji vasi živi Maks, znanec Nežine družine. On jih je že večkrat obiskal, ker se pozna iz mladih let. Izogibal se je delu in živel le od priložnostnega zasluzka. Nekega popoldne je Maks zopet prišel na obisk. Vsedel se je v kuhinji za mizo. Ko je Neža odprla omaro, da bi vzela denar in poslala otroka po jabolčnik, je

Maks vse dobro opazoval. Zgledal se je v omaro, kjer je Neža spravila denar.

Maksa od tedaj ni bilo več podnevi na obisk. Skoval je načrt in prišel enkrat skrivoma, ponoči in odnesel denar zadnje plače...

Tisto popoldne je uslužbenec TNZ v tehničnem laboratoriju proučeval Nežin primer. Sklanjaj se je nad mikroskop in pregledal las, dolg 2 cm, rjavorodeče barve. Jodova para je silila iz epruvete in zabeleževala linije prstnih sledov. Dragoceni podatki...

Zopet je zabrel avtomobil. Poleg soferja je sedel organ L.M. in zamišljen zrl na cesto pred avtomobilom. Kmalu potem so zaškripale zavore; rahel sunek in avtomobil je obstal pred hišo, kjer stanuje Maks. Presenečen je bil. Ni pričakoval tako nenadnega obiska. Ves blede se je zazrl v miličnika. »Tam v vazi za rože je vse — denar in prstane je končno povedal.

Maks je bil obsojen in je odsedel kazen. Po vrtnitvi iz zavora je dobil zaposlitev. Spametovalo ga je in je pošten. Pridno dela in več ne misli na neumnosti.

Krompirjevec in škropiva

(Dopis iz Podlehniku)

Jesen je tu... Po haloških hribovih pa tudi po brajdaš se že oglašajo klopotci. Letos je njihova pesem prijetnejša kot ob slabih letinah, saj obetajo bogato trgatve. Letošnja mladev pšenice je tudi bila bogata, le žal, da se sadje ni obrodilo.

Včasih smo v Halozah tožili nad slabim prideikom zrnja in vina, letos pa lahko mirno rečemo, da se bližajo teži časi našemu krompirju. Krompirišča polna hroščev in nenasnih škink še vedno niso dovolj zresnili naših ljudi. Nekateri so se prepričali na lastnem prideku, da jim je hrošč resno nevaren in ga tudi pridno uničujejo, drugi pa ga še pustijo najprej živeti. Pospeševanje našega kmetijstva zahteva odločno borbo proti vsem škodljivcem, ki ogrožajo pridelek in zato imamo pri nas tudi KZ, ki je prevzela skrb in obljubila pomagati kmetovalcem pri prizadevanju za napredek kmetijstva. Ljudje pri KZ sicer tudi skrbijo za škropivo, vendar se sprašujejo, kako to, da je škropivo vedno dražje, čeprav ni nikakih znakov, da bo tudi krompirju ceno tako naglo rastle kot raste

škropivo. Čeprav tukaj nimamo natančnega vploga v politiko cen, vendar lahko rečemo, da se zdravilom in zaščitnim sredstvom cene ne bi smele ravnati po povpraševanju. Pri krompirjevcu se lahko zgodi, da se bo ob višanju cen škropivo mirno naprej razvijal in bomo potem trpeli večjo gospodarsko škodo, kot je sedaj mogoča korist iz izkopčika za drago prodano škropivo. Tako pač mislimo tukaj v Podlehniku. Mogoče je nepravilno naše stališče, vendar mislimo, da se da tudi to vprašanje pametno rešiti in tako tudi doseči, da bomo vsi zatirali krompirjevca, ne pa samo nekateri.

Se nekaj nas moti v Podlehniku. Vse kaže, da pri nas ne bo več postaje L.M. Čeprav živijo velika večina naših ljudi pošteno in nima z milico opravka, so je vendar tekem časa obstoja kaj ostro izkazalo, da je tukajšnjim kmetom potrebna. Sem prihajajo ljudje z vseh strani po raznih opravkih in večkrat je bilo potrebno poklicati na pomoč organe L.M. da so zaščitili ljudske interese in obvarovali tudi njihovo premoženje in njihovo osebno varnost. Vprašujemo se, če ukrep o ukinitvi L.M. v Podlehniku ni preuranjen?

Tukaj je več perečih problemov, ki jih ni mogoče rešiti brez pomoči ljudskih organov, zato bo prav, se večkrat pomeniti z našim republikanskim poslancom, kot smo se nedavno z zveznim poslancom tov. dr. Jožetom Potrčem, ki nam je marsikaj pojasnil, nam dal prav, če je bila naša kritika utemeljena in nas tudi pozval, naj se mu oglašamo tudi pisмено s problemi, ki jih sami ne moremo rešiti.

B. F.

Pastir iz Halož

Ako te v zgodnjih jutranjih urah vodi pot skozi vasi na Dravskem polju, boš nemara priložni trobentni podobnim glasovom. Opazil boš trobentača, drobnega, bosa, ga in slabo oblečenega fantiča, ki sredi vasi s svojim troblom — volevskim rogom, kakršne so verjetno uporabljali že stari Slovani — zateglo trobi. Tem glasovom pastirskega roga se kmalu pridruži škripanje vrat, kljci ljudi in mukanje goveda, katero od vseh strani podijo na cesto; skratka, v vasi nastane pravi direndaj, dokler vse živine ne spravijo v čredo, katero potem trobentača — vaški pastir — odzane na pašnik vsake skupnosti. Ko nato, po nekajurni paši prižene čredo nazaj, zopet kljče z rogom lastnike, da spravijo svojo živino nazaj v hleve. To se ponavlja vsako jutro in vsako popoldan, odn. popoldan, dan za dnem, dokler je poč treme primerno za pašo — in v vseh vseh skoraj na enak način.

Pastirji so večji del otroci haloških revežev, večinoma mladoletni, komaj šoli odrasli fantiči. Najame jih vsaka skupnost in vsak kmet te skupnosti je dolžan po vrstnem redu en dan vzdrževati pastirja. Tako se pastirji dnevno selijo od kmeta h kmetu in ko je vrstni red izčrpan, se začne krog znova, vse dotlej, dokler traja sezona paše.

Za pašo živine se z vsako skupnostjo že v zgodnji pomladi pogo-

de običajno pastirjevi starši; fantje, ki so že pasli, nekateri celo večkrat, pa se pomenijo kar sami. Plačilo prejemajo ti pastirji v naravnih, predvsem v šitu, ki ga ob zaključku paše dobijo od vsakega kmeta določeno količino. Posamezni pastirji tako prisluzijo po več sto kg šita, ki v glavnem zadostuje za prehrano njihove domače, številne družine, skozi zimo in do prihodnje zetje, kajti na svojem bregovitem koščku zemlje pridelajo žitaric le toliko, da se lahko družina prehrani le nekaj mesecev. Tako se v pozni jeseni ti fantiči ponosno vračajo v domačo bajto z zavestjo, da so prisluzili toliko, da družini ne bo manjkalo kruha.

Ob nedeljah, skoraj tedensko hodijo očetje ali matere na obisk k tem svojim hranilcem-pastirjem v poljanski vaseh. Ne sicer zato, da bi se jim preveč tožilo za njih, temveč največkrat zato, da prinesejo domov kruha. Pastirji namreč dobijo dovolj kruha, včasih več kot ga pojedo, včasih si pa tudi od ust pritrtajo, samo da prihranijo nekaj kosov kruha in ga ob nedeljah izroče obiskovalcu, da ga ta nese domov kruha željnim mladim bratcem in sestricam. Kruh je sicer že suh in trd, vendar lačnim želodčkom dobro tekne.

Nekateri teh pastirjev so že tudi oboezniki predvojaške vzgoje. Zato mora take, ko so poklicani na taborjenje, za ta čas zamenjati oče ali pa mlajši brat, kajti živino je treba pasti vsak dan in tudi količina prisluzenega šita bi bila manjša. Zgodilo bi se pa tudi lahko, da bi mu s delovno razmerjem odpovali in najeti drugega pastirja, ker ponudnikov zaenkrat še ne primanjkuje.

Tako nekateri hodijo past živino po več let, dokler jih ne zamenjajo mlajši bratje, ali dokler ne odidejo k vojakom. Ko se vrnejo od vojakov, bodo nekateri od njih prezešli doma borne domačije, postali bodo gospodarji in družinski očetje. Ali bodo prisiljeni tudi ti pošiljati svoje otroke v poljanske vasi pasti živino, da bodo tako laže prehranjevali svojo družino? Morda pa se bodo do takrat socialne razmere že toliko izboljšale, da jim tega ne bo treba. Morda bodo do takrat že tudi v materialnem pogledu enakopravni z otroki kmetov iz polja, da bodo tudi ti imeli možnosti učiti se za razne poklice, ki jim bodo zagotavljali boljše in dostojnejše življenje?

Fideršek Franc

MAKS RAJSP je obležal na ljutomerski cesti z zdrobljeno lobanjo

Sredi prejšnjega tedna zvečer se je na Ljutomerski cesti pripetila prometna nesreča, ki je zahtevala življenje 34 let starega delavca s Trnovskega vrha, pok. Maksja Rajspa. Ob svojem nepoškodovanem kolezu je obležal skoraj sredi ceste nedaleč od trgovine »Živila«, trgovskega podjetja »Izbira« v Ptujju z razbito glavo sredi miake krvi in razmrskanih možgan, kakih 50 korakov od njega v smeri Ptujja pa je obstal naložen tovorni avto nekega podjetja iz sosedne Hrvaške, na cigar zadnjem levem kolezu so se videli madeži krvi, na blatniku pa drobci razmrskanih možgan pokojnika. Tik ob Rajspovem truplu se je v luči reflektorjev na kraju nesreče stojajoč avtomobil na mestu in sprva je bilo mobilov videla sled koles tovrnega avtomobila...

Preiskovalni organi TNZ so bili težko reči, kako je prišlo do nesreče. Vozáč tovrnega avtomobila in spremeljvalca so trdili, da pokojnega Maksja Rajspa oni niso pozvali. Pred kolesi avtomobila se jim je zasvetilo krmilo koleza in so po nekaj korakih avto ustavili. Zdravnik dr. Franjo Rakuša je

Nedelja na ptujskem letališču

Tovariši upravnik: »Letala so pripravljena. Piloti vsi na mestu.« Tako je raportiral dežurni letenja. Pred hangerjem so stala motorna in jadrnalna letala, okrog njih pa se je vrtilo polno mladih ljudi. Mehanik preizkuša vsak letalski motor posebej. Ropot motorjev je bil tak, da je bilo težko razumeti drug drugega. Kazalo je, kakor da se eskadrila letal pripravlja na bojni polet. Med prvimi je poletel upravnik, da preizkuša letalo in pokaže mladim sigurnost v zraku. Jutranji sončni žarki so se odbijali od srebrno pobarvanega letala, ki se je dvigalo vse višje in višje. Tedaj pa se je letalo zavrtelo. Na letališču je postala grobna tišina. Desetine mladih oči je zrl v zrak in občudovali razne vrste akrobacij letala, s katerim letajo tudi sami. V sredi mladih letalcev pa se je rodila krčnja želja: »Samo enkrat tako leteti!«

Letala so poletela in pristajala, toda vsako s svojo nalogo. Nedisciplinarna ima lahko svoje posledice. Da ne bi prišlo do posledic, imajo letalci posebne kazni, seveda samo za nedisciplinirane. Ena od najtežjih kazni je, kadar se letalcu prepove leteti. Letalci temu pravijo, da se počutijo kakor ptič, kadar mu nekdo poreže peruti. Sicer pa letijo kakor ptiči, mi je zaupno povedal tovariš Ziger Branko, učitelj letenja, ki je prišel pomagat Ptujčanom iz Ljubljane, katerega pa se Ptujčan prav dobro spominjajo od zadnjega letalskega mitinga. In sedaj, ko končamo prvi program, je nadaljeval tovariš Branko, bomo začeli z vežbanjem akrobacij ter mi pokazal posebno letalo za to namenjeno Aero-2, ki je stalo pred hangerjem. Dober pilot mora obvladati vse, tudi akrobacije. Mladi piloti so z nasmejanimi obrazi čakali na vrstni red, da bi zopet poleteli ter pri tem upanjali šale na račun najmanjšega in najmlajšega tovariša Milana, kateri mora vedno svojo težo nadoknaditi z vrečico peska. Prav prijetno je živeti med temi mladimi športniki, kateri so izbrani

iz vseh mogočih poklicev, kot so: mehaniki, ključavničarji, čevljarji, dijaki, uslužbeni itd. Sonce je začelo vse bolj pripekati, jutranja rosa je izginila iz cvetočega letališča. Tudi padalci imajo svoj program. Skupina 12 ljudi je opremljena s padali. Njihovi mladi obrazi so resnejši, s čeladami na glavi. Nekateri so blede, drugi zopet rdeči, vsak misli le na svoj skok. Prvi se je skobacal v letalo, na njegovem obrazu je bilo videti malo vznemirjenosti, vendar so bili njegovi pokreti mirni in odločni. V nekaj minutah je bilo letalo visoko in že se je pojavila črna pika visoko nad nami. Sekunde minevajo, padalec pa se z bliskovito brzino približuje proti zemlji. Padalo je še vedno zapr-

no. Na letališču je postalo vse nemirno. Nekdo izmed njih je dejal: gotovo. Drugi je zakričal: odpiraj rezervno padalo. Na zemlji postaja vse večja vznemirjenost. Preko letališča drvi avto, s prvo pomočjo in tedaj se je zgodilo: v zraku je nekaj močno počilo. Pojavila se je bela kopolja. Padalo se je odprlo in kakor beli cvet počasi približevalo zemlji. Pred učiteljem padalstva se je tedaj pojavil junak dneva ter mirno raportiral: Tovariši učitelji, izvršil sem 50. skok. Razburjeni

učitelj, ki se je sicer poskušal narediti mirnega, je kazoval nediscipliniranega »junaka dneva« z mesec dni prepovedi skakanja z njegovo samovoljno. Samovoljni »junak dneva«, je moral s težkim srcem in povešenimi očmi zapustiti letališče z obljubo, da ne bo nikoli več naredil kaj podobnega. Razburjeni učitelj je tedaj mirno dejal: to je pravi talent za padalca, toda treba ga je strogo držati. Na vzletni stezi sta zopet dve letali, ki ju upravljata dva stara letalska veterana. Danes bosta vežbala akrobacije za letalski miting, ki bo 1. septembra 1957 na ptujskem letališču. Na zemlji in v zraku je pravi živžav. Človek ne ve, kaj naj gleda, onega, ki se vrti kot riba na suhem ali onega, ki kroži ure in ure z brezmotornim letalom pod sivimi oblaki ali onega padalca, ki je pravkar po naključju padel v Pesnico in se proti svoji volji okopal.

Res čudovito je to letalsko življenje, vedno in vedno so znova doživljati in novi prizori, katerih si človek nikoli ne bi mogel nagle dati. Nedeljski dan gre h

Kratke z vseh strani

Svečan sprejem novih članov v vrste ljudske mladine

V nedeljo popoldne, dne 11. avgusta 1957, je bila v taboru predvojaške vzgoje v Lovrencu na Dravskem polju velika svečanost, na kateri je bilo 95 mladincev iz zadnje izmene taborjenja sprejetih v vrste Ljudske mladine Jugoslavije.

Svečanosti so prisostvovali vsi pripadniki taborjenja V. Izmene s člani štaba na čelu. Po odigrani himni je bil svečan govor, ki ga je imel član štaba referent za politično vzgojno delo, nato pa izvršen svečan sprejem. Po sprejemu je čestital novo sprejetim članom komandant tabora tovariš Herbert Zorec in član predsedstva okrajnega komiteja Ljudske mladine tovariš Franc Zadravec.

Po sprejemu so veseli godci zaigrali par veselih koračnic. Novo sprejeti mladinci bodo v svojem srcu ohranili v trajnem spominu velik dogodek v svojem mladem življenju, ko so postali člani nad milijon in sto tisoččlanske organizacije mladih Jugoslovanov, ki z vsem srcem ljubijo socialistično domovino ter vlagajo vse svoje mlade sile v njeno izgradnjo.

B. F.

Po nesreči obstrelila brata

V ponedeljek, 12. t. m., popoldne je Ana Gomilšek, stara okrog 20 let, po nesrečnem naključju obstrelila svojega brata, ki je imel 9 mm pištolo. Iz radovednosti ni prišla za pištolo, za katero ni vedela, da je nabita, pomerala in sprožila. Izstrelek je Gomilšek močno ranil nogo, da so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Kako je prišel brat imenovane do pištole, ni znano, vendar je jasno, da je z njo silno neprevidezno ravnal in jo je puščal, da je lahko sestra prišla do nje. Upajmo, da bo poškodovani Gomilšek hitro okrevljal in da sestra Ana ne bo za malomarno ravnanje z orožjem prestrogo kazno-

kraju. Sonce se je skrilo iza hribov. Letala se vračajo iz svojih vsakodnevnih nalog, kakor ptiči v svoje gnezdo. Veseli letalci pa se zopet vračajo na svoje domove s pesmijo na ustih »Vse višje in višje v sinje nebo...« Jutri, v ponedeljek, pa se bodo zopet najdli v svoji delavnici, uradu in šoli med svojimi tovariši.

Vi dragi bralci, ki do sedaj niste imeli priložnosti videti vsega, kar so se naučili naši letalci na pridite na veliki letalski miting, ki bo 1. septembra 1957 na ptujskem letališču. Zававall se boste dve uri, če pa boste srečni in izžrebanci, pa boste tudi vi imeli priložnost poleteti nad Ptujskim poljem.

L.

UTOPILA SE JE ZARADI DOMAČIH SPROV

V soboto, 10. avgusta, so našli mimoidoči v Dornavi pri tretjem mostu ob cesti proti Polensaku v mlaki mrtvo Marijo Kukovec iz Bratislavc 23, ki se je tam sama utopila. Kot vedo povedati njeni sovaščani, se z možem nista dobro razumela in sta se sprla tudi v soboto, ko je imenovana sklenila končati svoje življenje v dornavski mlaki. Nekaj ur pred njeno smrtjo se je oglašila še pri sestri in se ji potožila, da ne more več živeti zaradi domačega nesoglasja. Sestra njeni izjavi o namenu samomora ni pripisovala resnosti.

Razpored fluorografskih pregledov Občina Središče

A
Obrež II — pri transfor. za Obrež II 28. 8. ob 6. uri
Obrež I — pri transfor. za Obrež I 28. 8. ob 7. uri
Obrež — transformator za Grabe 28. 8. ob 15. uri
Središče I pri transfor. za Središče I 29. 8. ob 6. uri
Središče III pri transfor. za Središče III 29. 8. ob 15. uri
Središče II pri transfor. za Središče II 30. 8. ob 7. uri
B
Šalovci I pri Jakobu Lahu za Šalovci-del 31. 8. ob 6. uri
Šalovci II pri Brunnju za del Šalovcev 31. 8. ob 8. uri
Vitan I pri Štamparju za Vitan 31. 8. ob 9. uri
Vodranci pri Čurinu za Vodranci 31. 8. ob 14. uri
Godeninci pri Zemljiču za Godeninci 31. 8. ob 15. uri

Vreme:

OD 16. DO 25. AVGUSTA

Močne padavine z neurji, nevihtami in močno ohladitvijo se pričakujejo okoli 22. avgusta.

V ostalem lepo in v glavnem poletno vroče vreme, le v času med 15. in 18. avgustom nekaj kranjevskih neviht, Dr. V. M.

Andrej Kovač, bibliotekar:

Ptuj in okolica v pesmi in povesti

Se en roman iz okupacije:
»In hrumela je Drava«

»Knjiga 57«, glasilo slovenskih založb v Ljubljani, nas v prvi številki 1957 obvešča, da je leta 1955 izšla v Trstu nova knjiga o Ptujju z naslovom: »In hrumela je Drava«, izdajo peresa METODA TURNŠKA.

Dejanje romana se odigrava neposredno po vdoru hitlerjevskih krdel na naše narodno ozemlje. »Teytonski divjak« so v Ptujju začeli z uničevanjem slovenskih knjig... To je bil nekak uvod v številna nasilja, ki jih je osvajalec zagrešil nad našim ljudstvom in nad prebivalstvom ptujjskega okraja še posebej, kot nam to živo prikazuje pisar v omenjeni povesti, ki se vrši nekje v ptujjskem predmestju med Budino in Spuhlo. Kraj sam se v romanu imenuje »Kočev«, kjer se v bližini razprostirajo obravski gozdovi. Tu živi skromno železničarska družina Jarenkovič, oče Franc, mati Hana, petošolec Miloš in osmošolka Alenka, njuna otroka.

Oba dijaka se bojita za svoje knjige, prav tako Alenka prijateljica Vidka Haličeva. Vsi so prepričani, da hočejo Nemci spremeniti slovensko štajersko v pranjemško deželo, da ne bo ne duha ne sluha o Slovencih.

Haličeva Vidka se je odločila, da bo tudi ona skrila pri Jarenkovičih slovenske knjige. Ko je prenašala knjižni tovor k prijateljici Alenki, je bilo v mesecu maju... »Od haloških hribov je vel rahel, osvetožujoče vetrič. Od Drave se je oglašil bučen šum narasle reke. Slovenske gorjce z belim Sv. Urbanom je obilvalo zanje sonce, ki je ležalo za Pohorje...«

Na ptujjski gimnaziji, kjer sta obe prijateljici obiskovali osmi razred, se je marsikaj spremenilo. Ta slovenski učni zavod je postal nova »Oberschule« za domače nemškutarje.

Nemcem so pri njihovem raznarodovalnem delu pomagali tudi mnogi narodni odpadniki. — Jarenkova družina globoko doživlja vsi tragiko nemškega vdrta in jo zelo prizadene, ko se pri njih na nesrečo nastaneta dva esesovca Kurt in Heinz, ki nadlegujeta domače, zlasti Alenko, ki se mora zaradi tega skriti pred nadležnimi in vsiljivima gostoma.

V neki noči pokopijeta na domačem vrtu Alenka in Miloš svoje ljubljene knjige in tožita pri tem žalostnem opravilu: »Ubogi slovenski književniki, ko nad njihovimi gomilami grozijo tuji uničiti zadnji sled slovenske kulture!« (Str. 29.)

Ptujjska »Drava« — republiški prvak v ravnih galopskih dirkah

Na velikih konjskih dirkah republiškega pomena v Mariboru, dne 4. avgusta, sta nastopili za ptujjski klub za konjski šport »Drava« dve ekipi, in sicer ekipa za ravno galopsko dirko v sestavi: Idoš z jahačem Grdino, Belgijec z jahačem Jeremičev in Valencija z jahačem Nekrepom ter ekipa za preponske galopske dirke v sestavi: Desant z jahačem Papstom, Šak z jahačem Tomaničem in Ašo z jahačem Radovičem.

Prva ekipa je zasedla z Idolom prvo in z Valencijo drugo mesto, druga ekipa pa je imela smolo zaradi tega, ker je zbolel Desant. Tako je Šak zasedel drugo mesto.

Dirkam za prvenstvo Slovenije je prisostvovalo okrog 10.000 gledalcev, ki so živahno bodrili najboljše jahače Slovenije. Ptujjski klub za konjski šport »Drava« je tako zasedel v ravnih galopskih dirki prvo mesto, v preponski galopski dirki pa drugo.

Na sporedu so bile tudi kasaške dirke, na katerih je lepe uspehe dosegla ekipa Kobilarne Turnišče.

V nedeljo, 11. avgusta, je sodelovala »Drava« na dirkah klubov iz Varaždina, Čakovca in Ptujja ter dosegla kljub temu, da je nastopila brez svojih najboljših konj Desanta in Idola, v ravnih galopskih dirki drugo, v preponski galopski dirki pa prvo mesto.

Naslednjo nedeljo, 18. avgusta, bo »Drava« nastopila kot republiški prvak Slovenije v Čakovcu proti neuradni reprezentanci Hrvaške, ki jo bodo sestavili klubi iz Čakovca, Varaždina, Belovara in

V Ptujju postajajo razmere vedno bolj žalostne. Ne mine dan, da ne bi koga internirali na Borlu ali od tam izselili v negotovost.

Tudi v tej žalostni zgodbi smo priča mladi ljubezni med Alenko in Prosenjakovim Stefanom, ki študira na ljubljanski univerzi. Stefan prejme od doma pismo, v katerem mu mati opisuje razmere v Ptujju. Iz tega sporočila izvem, da je dravski most razdrin in da ga »Nemci zdaj z ujetniki popravljajo.« (Str. 51.) Novi mestni župan nastopa pod imenom Wagner.

Stefan se je po prejemu pisma odločil, da bo šel na štajersko po Alenko. S pomočjo vodnika Francija s Preske se mu je posrečilo priti čez mejo.

In doma? Izdajalca Kuhelj in Repič sta stalno na delu za novi rajh. Gostilničar Kuhelj dobi celo odklopanje za svoje priganjaško delo.

Stefanu se je po dolgem potovanju posrečilo priti domov. Vlak je vozil počasi mimo Cirkovca, Sv. Lovrenca... Kmalu bo tu Hajdina, kjer pa bo raje izstopil. Gledal je skozi okno: »Haloze so tam v mrču. Ptujjska gora mora biti v oni smeri. Ali ni tista kopa Ptujjska gora s cerkvijo?...« (Str. 81.)

Na Hajdini je izstopil in kmalu dospel na Breg. »Na Bregu so bile vse hiše v nacističnih zastavah in velikih napisih. Nikjer ni bilo več sledu, da je to slovenski kraj. Kravrovdeče krpe s črnimi kijklastim križem so Štefana rezale v oči kot ostri noži.« (Str. 82.)

»V hiši tik pred mostom čez Studenčnico« pa je bila orožniška postaja. Srečno je prišel Stefan mimo te nevarne točke. In potem

Odpornost človeka

V fiziološkem inštitutu v Milanu so napravili zanimiv poskus, da bi ugotovili, koliko človek zdrži. Za poskus so uporabili prostovoljce, študente medicine. Tri so vtaknili z zvezanimi rokami in nogami v bazen z vodo in jim ukazali, naj zlezejo ven. Drugi trije so, kar se da hitro gonili koleca, pritrjena na valjih. To so delali vse dotlej, dokler niso popadali nezavestni. Istočasno je nekoliko študentov opravljalo težka fizična dela v hermetično zaprti sobi s temperaturo 50 stopinj Celzija, ki so jo naglo znižali na 10 stopinj Celzija. Tudi ti so kmalu padli v nezavest. Poskuse je nadzoroval profesor Margheri, ki je hotel preizkusiti vzdržljivost človeškega organizma za primer medplanetarnih potovanj. Po končanem poskusu je izjavil: Fizične izčrpanosti kot take sploh ni, ker je vedno posledica slabe prehrane ali česa drugega.

Zagreba. Ta dirka bo zelo pomembna zaradi tega, ker bo to poskusna dirka pred dvobojem reprezentanc konjeniških zvez v Ljubljani in Zagrebu.

Strelstvo

Ptujjski strelci so gostovali v Štorah. Tamkajšnja družina je najboljša v celjskem okraju, saj je poslala na državno prvenstvo kar šest tekmovalcev. Vendar so se ptujjski strelci kar dobro odrezali. SD Štore je zmagalo le s 5 krogi razlike, to je Štore 827, Ptuj 822 krogov. Od posameznikov je bil Rozman (Štore) s 109 prvi, slede Kunstek, Koželj (Ptuj).

Prihodnjo nedeljo bo povratni dvoboj v Ptujju. Upamo, da se bodo domačini še boljše odrezali.

V okviru športnega dne 4. avgusta v Juršincih je tamkajšnja strelska družina organizirala streljanje z vojaško in zračno puško, katerega so se udeležile ekipe SD Železničar, Turnišče in OLO (nepopolno).

Rezultati: 1.) Železničar 398, 2.) Turnišče 360, 3.) Juršinci 303, 4.) OLO. Posamezniki: 1.) Laura 103, 2.) Rašl 91, 3.) Mohorko, 4.) Pulko, 5.) Skok. Organizacija je bila dobra, pomagale so vse ekipe. Strelšče sicer še ni gotovo, bo pa v kratkem dogotovljeno in agilni strelci pripravljajo slovesno otvoritev. Gradnjo je podprla KZ, SZDL, pa tudi kmetje.

SD, Juršinci je s svojim delom pokazala, da sodi med najboljše družine v okraju. Udeležuje se vseh prireditev, vadi z vsemi oddelki. Je lahko za vzgled sosednjim družinam. Odboru s predsed. tov. Bolkovičem želimo še mnogo uspeha v nadaljnjem delu.

čez dravski most, mimo meščanske šole, klavnice, preko grajenjskega mostu in dalje ob dravskem toku. »Cutil je, da Drava hrumi s strašno silo... To je njena jeza! Podrla bo mostove, ki jih čez njo gradijo tujci!«

Stefan je obujal spomine na dneve pred začetkom vojne na Ptujju. Spomnil se je na delovanje nemške mladinske pete kolone pod krinko »mladinskega športnega kluba« in drugo. Ob svojem prihodu je Stefan izvedel tudi za »Varnostno stražo« slovenskih dijakov, ki je pomagala prizadetim domačinom.

Stefanovo svidenje z Alenko je bilo zelo prisrčno. Ni je našel doma, temveč v sosednji vasi pri bo-tri Cili. Po dolgem obotavljanju se Alenka odloči za pobeg s Ste-

fanom iz domačega kraja. Obema se po mnogih nezdah posreči priti v Ljubljano.

Pred odhodom se je Stefan oglašil še na svojem domu in tam ostal nekaj časa skrit. Glavna cesta je bila od naselja Koče oddaljena le deset minut. V bližini je tekel potok Rogoznica s strhlimi vrbačami. Preko njih je bil odprt razgled na staro mesto s sivim gradom. (Str. 114.)

In konec po brezmejnem trpljenju: Alenka in Stefan sta postala mož in žena. Haličeva Vidko so Nemci ustrelili, ker je pri železniški delala za narodno osvoboditev. Mnogi izseljenci pa, ki so se zbili-rali na Borlu, kjer je »spodaj pod gradom jezero hrumela in se pe-ni-la Drava«, — niso več uzrli svoje ožje domovine.

HUMOR

JEZIKOVNI POUK

Šolski nadzornik je bil napovedan. Pepček je bil na vrsti in je pravkar jecajoče odgovarjal na neko vprašanje, ko je vstopil nadzornik.

»Jaz... jaz... je...«
Nadzornik je bil prekinil: »Ne reče se 'jaz se', temveč 'jaz sem'.

Ponovilo!
Pepček ponovi: »Jaz je...«
»Kaj ti nisem rekel, da se reče 'jaz sem'?!«

»Jaz je...« ponavlja Pepček.
Nadzornik pa hud: »Če zdaj takoj ne rečeš 'jaz sem'...«
In Pepček prestrašen zdrdra: »Jaz sem osebni zaimek.«

ZOB ZA ZOB

Ko je Dean Swift bil na potovanju je zapazil neko jutro, da njegovi čevlji niso očiščeni. Pokliče slugo na odgovor.

»Kaj bi čevlje vedno snažil, saj bodo zopet umazani.«

Swift nič ne reče in zapove, naj bodo konji takoj pripravljeni za odhod.

Sluga se pritoži, da še ni zajtrkoval.

»Kaj bi vedno jedel, pravi Dean, saj boš takoj spet lačen.«

NI ZABAVNA

»Gospa Jančeva, kako vam ugaja gospa Petričeva?«

PRIJATELJI NOGOMETA, POZOR!

V petek, 16. avgusta, bo na stadionu SD Drave prijateljska nogometna tekma med članom III. cone Proleterjem iz Zrenjanina in domačo Dravo. Pričetek glavne tekme bo ob 17. uri, predtekma med JLA in Dravo II. pa ob 15.30.

Vabljeni!

Trgovskega poslovdjo in trgovskega pomočnika

sprejmemo s 1. septembrom ali po dogovoru.

Pogoj: Potrebna kvalifikacija in večletna praksa.

Vloge pošljite upravi pod šifro »Vesten in poštens«.

ZADRUŽNA HRANILNICA IN POSOJILNICA V PTUJU razpisuje

SLUŽBENO MESTO ŠOFERJA

Kandidat mora biti avtomehanič s potrebno vozniško prakso ali vsaj šofer s petletno prakso na motornih vozilih. Plača po uredbi. V prošnji je navesti točne podatke o kvalifikaciji ter dosedanjih službenih mestih.

Tovariš urednik!

Nedavno je lovec Anton Planjšek iz Janžkega vrha v občini Lešje ustrelil tov. Štefanu Krsniku psa na njegovem lastnem zemljišču. Ustreljenega psa ni odstranil in takoj povzročil razpadajoče pasje truplo smrad in lahko postane leglo kakšnih infekcij.

Kaj menite, tov. urednik, ali ni lovec, če že ima po zakonu pravico psa ustreliti na tujem zemljišču, dolžan mrhovino tudi odstraniti in zakopati oziroma prepustiti konjaču, da bi nastajala nevarnost okužb in obolenj?

Prebivalci s tega področja ostro protestiramo proti takšni samovolji posameznih lovecev, lovske družino v Lešju pa pozivamo, da poskrbi, da se mrhovina odstrani.

Janžki vrh, 13. avgusta 1957.

H. F.

Koncert kvarteta Avsenik v Ivanjkovcih

Vest, da nas bo kvartet Avsenik obiskal v našem zakonem kraju pod slovitem Jeruzalemom, nas je veselo presenetilo. Takšne novice so namreč pri nas bolj redke. Prijubljen kvartet je privabil množico poslušalcev in je bila dvorana kljub visoki vstopnini nabito polna. Finančni uspeh je torej bil tudi pri nas zagotovljen.

Spored, ki so ga dopolnili s svojim prijetnim glasom Danica Filipič, Franc Koren in član Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani Rohaček, ni bil sestavljen z najbolj srečno roko. Mala zakasnitev ni vplivala na razpoloženje, gledalci pa so bili vendar presenečeni nad popotnimi oblikami, na katerih so se jasno videli sledovi vožnje v avtomobilu. Pričakovali smo namreč, da bodo videli naše vrle Gorenjce v lepih gorenjskih narodnih nošah. Spored sam nas je nekoliko razočaral, namreč ne izvajanje, ki je bilo brezhibno, pač pa vsebina. Izvajalci so pozabili, da sta naš kmet in delavec ravno tako dostopna za umetno in globoko narodno pesem in ne samo za pesem »o ljubci«, v kateri se na najnežnejše čustvo, na čustvo ljubezni, namiguje na precej vulgaren način. In prav v teh krajih, kjer alkohol močno rani ta čustva, bi moral biti program nekoliko drugačen. Pozabili se tudi ne bi smelo, da je prireditelj v krajih, kjer je doma lepa narodna pesem in da so tako ljudje v tem pogledu precej občutljivi.

Potrebno je poudariti, da si ne glede na vse to v našem kraju še želimo takih koncertov, le spored bi naj bil sestavljen s premisljenim. Izvajalci bi si naj v bodoče vzeli med predstavami več časa, da bodo lahko vsaj sapa zaželi. Pozabili tudi naj ne bi, da so vznikli iz preprostega ljudstva in naše vasi in zavrgli morebitne pomisleke, češ »saj nastopamo na vasie«.

H. F.

LJUBLJANA

NEDELJA, 18. AVGUSTA

6.00—7.00 Veder nedeljski jutranji pozdrav — vmes ob 6.05—6.10 Poročila in vremenska napoved. 7.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda. 7.10 Reklame. 7.30 Radijski kolektor in privedite devca. 7.35 Zabavne melodije. 8.30 Mladinska radijska igra — Niko Kuret: Ostržek — II. del (ponovitev). 9.30 Cetrt sre narodnih pesmi. 9.45 Se pomnite, iovarisi... — Janez Mikar: Zapiski kovinarja. 10.15 Kar radi poslušate (pisana vrsta prijubljenih skladb). 11.15 Opol-danski koncertni spored. 12.00 minut z zabavnimi orkestri. 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved, pregled dnevnega sporeda in obvestila. 13.15 Zabavna glasba, vmes reklame. 13.30 Za našo vas. 14.00 Naši poslušalci: četrtitajo in pozdravljajo — I. 15.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in obvestila. 15.15 Naši poslušalci četrtitajo in pozdravljajo — II. 16.00 Matija Maležič: Na mladinskih seminarjih (repor-taža). 16.30 Melodije za dobro voljo. 17.00 Prenos meddržavne vaterpolo tekme med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo za pokal „Trofeo d'Italia“ (iz Zagreba). 18.00 Glasbeni mozaič. 19.00 Zabavna glasba, vmes reklame. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Malo od tu in malo od tam... (zabavna etasbena oddaja s konferanso). 21.00 Sportna nedelja. 21.15 Iz del baročnih mojstrov. 22.00 Napo-ved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan. 22.15 Zabeležimo. 22.55—23.00 Poročila. 23.00—23.15 in 23.30—24.00 Oddaja za tužino — na valu 327,1 m (prenos iz Zagreba).

SAH

Na brzoturniriu šahovskega društva Ptuj

za mesec avgusta je zmagal Janez Podkrajšek, ki je dosegel 11 in pol točke kakor Bohak, vendar je slednjega v odločilni partiji nadigral. Slede: Rudolf 11, Rudi Podkrajšek ml. 9, Ervin Maurič 8, Dorenšek 7 in pol, Sorli in Pešl po 6 in pol, Franc Maurič 6, Berden 4 in pol, Perger 4, Fabijan 3, R. Podkrajšek st. 2 točki itd.

Objave in oglasi

OBJAVA

Podpisana nisem plačnica dolgov, ki bi jih eventualno napravil Alojz Princ iz Ptujja, Ljutomerska cesta št. 6.

Terezija Princ

BADMINTON, pozabljen 1. avgusta ob Dravi na Vičavi, vrnite prosti lepi nagradi v uredništvo. PRODRAM 1 m³ SUHIH SMREKOV VII DESK (4 cm) in 350 kg KORUZE. Naslov v upravi lista. PROSIM POŠTENEGA NAJDATELJA IZGUBLJENE JOPICE v Ptujju, da jo odda proti nagradi v Dijaškem domu v Ptujju. PRODRAM ZIDAN RABLJEN ŠTEDILNIK. Vprašajte: Ptuj, Mariborska cesta 28. NAJDNA JE ŽENSKA JOPICA v Ptujju. Naslov v upravi lista. PRODRAM DOBRO OHRANJEN STARI ŠIVALNI STROJ »SIN-

Sporedi kinematografov

MESTNI KINO PTUJ

predvaja od 16. do 18. avgusta ameriški barvni film »VESELO IZKRCEVANJE« in od 20. do 22. avgusta mehški film »UMIRAM SREČNA«.

MESTNI KINO ORMOZ

predvaja 17. in 18. avg. ameriški film »NA RIVIERI« in 21. avgusta ameriški film »JIPSI«.

KINO »VEDROST«, MIKLAVŽ PRI ORMOŽU

predvaja 18. avgusta film »RDEČI ZNAK HRABROSTI«.

KINO MAKOLE

predvaja 17. in 18. avgusta jugo-slovenski film »KRVAVA POT«.

KINO MAJŠPERK

predvaja 17. in 18. avgusta ameriški film »SLAVOLOK ZMAGEA«.

KINO MURETINCI

predvaja 17. in 18. avgusta ameriški film »NA GLADKI POVRŠINI«.

KINO DORNAVA

predvaja 17. in 18. avgusta ameriški film »HOBSON V ŠKRIPCIHU«.

KINO VIDEM PRI PTUJU

predvaja 17. in 18. avgusta ameriški film »V VRTINCU«.

POSREČILO SE JIM JE PREDSTAVITI NAŠIM ŽENAM »PLAVI RADION«

»PLAVI RADION PERE BREZ MILA« piše na zavojčkih, ki jih je prejšnji teden v Ptujju delila v nekaterih trgovinah skupina ljudi Prve osiške tovarne mila. Skupino je pripeljal v Ptuj zastopnik te tovarne mila tov. Josip Klajn, ker je nekje zvedel, da žene v Ptujju še ne vedo, da obstaja tudi modri Radion, ki pere brez mila. S tem načinom propagande, da je dala tovarna mila Osijek ženam skupno z reklamnim listkom tudi nekaj zavojčkov modrega Radiona in kak kos dva reklamnega mila, je uspelo tovarni zainteresirati žene za udobnejši način pranja, to je za pranje brez mila s pomočjo modrega Radiona. Zato tudi sedaj vedno pogosteje slišimo po trgovinah, ko žene zahtevajo za pranje »PLAVI RADION«.

Besede ljudje, zgledi vlečejo, pravijo ljudje in naše žene rade potrdijo, da jim je dal zgled tovarne mila v Osijeku najboljšo in najpraktičnejšo možnost spoznati kakovostni izdelek novega Radiona ter predlagajo, da bi se vsakdanji rabi tako lahko približale druge tovarne, ki se ne bi smele zadovoljiti samo z velikimi plakati in reklamnimi deskami, temveč bi morale s svojimi ljudmi pristopiti k množici, ki rada sprejme vsak pameten nasvet in nemože za vsakdanje življenje z našimi novimi izdelki, ki marsikje ne zaostajajo za izdelki razvitejših evropskih tovarn.

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, babice, prababice in tačče

ANE KUPČIČ

s Ptujjske gore

se iskreno zahvaljujemo vsem občanom, ki so jo tako številno spremljali na njeni zadnji poti, sočustvovali z nami in njen grob zasuli s cvetjem.

Posebej se še zahvaljujemo predsedniku občine Lešje tov. Antonu Kolenku in tovarišema Kerberju in Forstneriču za lepe poslovilne besede.

Zahvaljujemo se občinskemu komiteju ZK Lešje, občinskemu odboru ZB Ptuj, odborom ZB, SZDL in RK Ptujjska gora, Majšperk in Makole, tovarniški godbi iz Majšperka in drugim množičnim organizacijam za udeležbo pri pogrebu.

Hvaležni smo tudi tov. dr. Pen-u, ki je lajšal bolečine v času njene neozdravljive bolezni.

Zalujoci:

hči Tončka-Zenka Sagadin in ostalo sorodstvo

GER« z dolgim čolničkom. Prednoto imajo državna podjetja. — Vprašajte v roku 14 dni v Šiviljski delavnici Ptuj.

PRODRAM LATE ZA VRT. Naslov v upravi lista.

PRODRAM SMREKOVE DESKE ZA POD. Ptuj, Zagrebška c. 82. ŠTEDILNIK zidan, desni s ploščicami prodam. Ptuj, Čojzova pot št. 4 (blizu gozdne uprave).

PRODRAM GLOBOK OTROSKI VOZICEK. Naslov v upravi lista.

PRODRAM DOBRO OHRANJENO ŽENSKO KOLO »NSU«. Naslov v upravi lista.

SPREJMEM ČREVARSKA VAJENSKA. Korošček, Budina št. 45, Ptuj.

PRODRAM ZIDAN ŠTEDILNIK. — Cenčič, Vičavska pot 10, Ptuj.

TRI NOVE OSI ZA VOZ prodam. Rajko Burg, Ob Dravi 4, Ptuj.

Kako brusijo diamante

V nekdanjih časih diamantov niso brusili, ampak so jih ljudje nosili tukine, kakršne so našli v naravi. Taki diamanti so se le neznatno svetili, zato so jih ljudje začeli gladiti in pri tem uporabljali njihov lastni prah. Pozneje so začeli diamante tudi oblikovati, jih klati v manjše kose s pravilnimi ploskvami. Največji umetniki pri obdelovanju diamantov so bili Holanci.

Ko ga izkopljemo iz zemlje ali izperejo iz rečnih naplavin, ni diamant še zlatinjak tako bleščec in ni niti približno tako lep kakor po obdelavi. Navadno je naravnih oblik, navadno je naravnih oblik, poln raznih drobcov, ki se ga drže, in razpolcan. Vse to je treba odstraniti, če hočemo dobiti zaželeno obliko in sijaj. To se doseže tako, da se diamant razkosa; pri tem je treba paziti, da nečista mesta

ostanejo na površini, da bi se laže odstranila. Ko dobimo neobdelan diamant, ga dolgo proučuje in s tujim zaznamuje na njem linije, po katerih ga je treba klati ali stružiti. Diamant je zelo trd, zato se ga da rezati le tako, da se za to na obstoječo razo močno pritiska s topim nožem, nato pa z udarcem kladiva razcepi. To lahko dela samo zelo izurjen delavec, ker bi že najmanjši napačni udarec lahko upropastil dragi kamen in tako povzročil velikansko škodo. Zareze delajo z drugim diamantom, ki ima ostre robove.

Tako dobljene nekaj diamante je treba nadalje obdelovati. Prvo delo je gladitev, da bi se dobili tisti prekrasni odboj in lom svetlobe z njegovih številnih površin, kakor smo ga vajeni pri draguljih. Brilljanti imajo po 58 ploskev,

manjši kamenčki jih imajo po 11 ali 34, a najmanjše rozete po 3 ali 9. Če jih opazujemo s prostim očesom, so videti kot blesteča zrnca prahu.

Ker so diamanti po ogleditvi prekriti s prahom in oljem, se morajo očistiti, in sicer jih denejo v kipečo kislino. Šele tedaj se pokažejo v polnem sijaju in so pripravljene za prodajo.

Takšno pot napravijo, preden prispejo k draguljarju. Mogoče vas zanima, kako velike diamante so našli v naravi.

Najimennejši med njimi je bil Kulinan, ki so ga našli v Južni Afriki 26. januarja 1905. leta, torej pred petdesetimi leti. V surovem stanju je tehtal 3024,75 karatov, to je čez 600 gramov. Tri leta pozneje, 25. januarja 1908 so ga poslali v Amsterdam, da ga izbrusijo. Sklicanih je bilo več sej in strokovnjaki so se dolgo razgovarjali, kako ga bodo brusili. Navadno so posebej orodje za ta posel, brusilec pa je delal tri cele dneve, da je napravil potrebne zareze. Zatem je prišel odločilni trenutek. To je bilo 10. februarja 1908. leta. Navzoči so bili predstavniki angleške vlade, mnogi strokovnjaki za brušenje diamantov in razne uradne osebe. Brusilec je bil zelo razburjen, toda svoje delo je močvirsko opravil: Kulinan je prerezal na tri dele. Iz drobcov so izbrusili pozneje še več manjših briljantov in rozet. V desetih mesecih poštvalnega dela je nastalo iz velikega diamanta niz potomcev — dovršeno lepih

U spanju in nespečnosti

Spanje, počitek zdravemu, a večnost, polna muk bolniku, ki se bori z nespečnostjo. Zdrav človek se po spanju zbudi vesel in brezskrben, otrok se smeje od zadovoljstva. Resnično velja, da je spanje dar matere narave in srečen, kdor se more v spanju odpočiti od dnevnega dela.

Od spanja zavisi človekovo razpoloženje ves dan in v mnogo večji meri, kot pa si sami mislimo. Potreba po spanju je pri ljudeh kaj različna. Dječencek prespi skoraj ves dan. Otroci, ki se razvijajo in dorasča, potrebuje mnogo več spanja kot pa odrasel človek. Pa tudi odrasli nimamo vsi enake potrebe po spanju. Zavisi predvsem od navade pa tudi od porabe življenjskih sil v teku dnevnega dela. Kajti spanje je tisti čas v človekovem dnevnem življenju, ko se porabljene sile nadomeščajo za nov dan. O trajanju spanja pri odraslem človeku so mnenja zelo deljena.

Običajno velja mnenje, da potrebuje človek šest do sedem ur spanja dnevno. So zdravniki, ki trdijo, da ima človek tudi pet ur spanja dovolj, a drugi zopet mislijo, da je celo sedem ur spanja

premalo. Posebno za težkega telesnega in duševnega delavca — tu medročnim in duševnim delom ni razlike — je po mnenju teh zdravnikov potrebno daljše spanje. Tako računajo, da je odraslemu delovnemu človeku potrebno osem ur spanja.

Zanimivo je pogledati potrebo po spanju v različnih starostih. Za dojenčka je že znano, da spi ves dan, če ne pije, ter spi tako približno 21 ur dnevno. Otroci v starosti od drugega do tretjega leta potrebuje 11 ur spanja čez noč in 3 do 4 ure podnovi. V četrtem letu otrokove starosti potreba po spanju čez dan odpade. V starosti od sedmega do desetega leta velja za otroka načelo: za časa v posteljo, pa zgodaj na noč! V tej dobi potrebuje prav tako 11 ur spanja. V štirinajstem letu se začne potreba po spanju menjati, saj potrebuje mlad človek v tej starosti samo 9 ur spanja, dokler ne doseže zrelih let, ko je že omenjenih 7 do 8 ur nekačinsko pravilo.

Globina spanja je odvisna predvsem od utrujenosti. Pregovor pravi, da je resnično utrujen človek srečen, če spravi drugo nogo za prvo v posteljo še pred spanjem.

Globoko spanje je čudovito sredstvo za osvoboditev celega človekovega organizma in bistva. Poznamo pa ljudi, ki kljub največji utrujenosti ne morejo zaspati. Takšni ljudje imajo pred spanjem pravi strah. To so predvsem živčno izčrpani. Na take živčne motnje naletimo že pri otrocih. Otroci pogosto dolgo bedijo v postelji, se hipoma prebujajo že v prvem spanju, skripajo z zobmi in se premetavajo po ležišču. Treba je predvsem odpraviti in ozdraviti motnje, ki so povzročile otrokovo nespanje. Pogostoma spoznamo, da leži vzrok motnjam v dejstvu, da otroke obilno in malo pred spanjem hranimo. Pa tudi različni burni doživljaji v teku dneva pogostoma motijo otroke pri spanju.

Pa tudi pri odraslih ponost srečujemo nespečnost. Predvsem so to ljudje, ki ne morejo sprčiti svojih misli in živcev, ki so preko dne močno zaposleni. Najbolj nevarno je, da se tako stanje v mnogih primerih slabša in podaljšuje in se lahko izpremeni celo v bolezen. V takšnih primerih si moramo pomagati na več načinov. Predvsem so zelo priporočljiva sledeča sredstva: kratek sprehod po svežem zraku, telovadne vaje, kratka zračna kopel v sobi, lažje branje, ki razbremeni s krvjo že premočno prepolneno možgane in odvrne misli od dnevnega dela in skrbi. V primerih nespečnosti pa je predvsem nepotrebno uporabljati različnih uspavalnih sredstev, ker vodi pogosta uporaba teh do take navezanosti nanje, da se motnja, ki jo želimo odpraviti in ozdraviti, pridruži še nova. Uporabljajmo jih le, ko jih predpiše zdravnik.

Dajmo spanju v življenju tisto mesto, ki mu po pomenu za zdravje in delovno sposobnost pripada.

Dresura rib

Do nedavnega so bili strokovnjaki prepričani, da je mogoče dresirati skoraj vse živali razen neki švicarski zdravnik. Hotel se je prepričati, ali je dresura rib sploh mogoča, zato je vsak dan obiskoval ribnik, kjer je dolge ure nepretrčno opazoval ribje življenje. Po določenem času so se ribe tako navadile nanj, da so izgubile prirojeno plahost. Že v kratkem so začele jemati kruh iz njegovih rok. Najbolj presenetljivo pa je, da niso zbežale niti takrat, če se jih je dotaknil z roko in jih božal.

Klub kratkovidnih

Že pred 19 leti so ustanovili v Parizu »Klub kratkovidnih«. Kdor želi postati član tega nenavadnega kluba, mora prinesiti zdravniško spričevalo, da je v resnici kratkoviden, pred posebno komisijo pa mora napraviti izpit iz kratkovidnosti; šele po uspešno opravljenem izpitu sprejmejo kandidata v redno članstvo. Zanimivo je, da je vsem članom tega kluba v klubskih prostorih prepovedano nositi naočnike. Hudomušni ali pa tudi malce zlobni Parizani pravijo, da skušajo kratkovidni na ta način prepričati obrekovanje, kdo se s kom sestaja v tem klubu...

Letala in atomska energija

Prav vsi poskusi, da bi tudi letala opremili z motorji na atomski pogon, so propadli in tovarne v ZDA so z njimi sploh prenehale. Nikakor niso uspeli izolirati motorja tako, da posadka letala ne bi zbolela zaradi radioaktivnih žarkov. Vsi do sedaj znani načini zavarovanja so bili pomanjkljivi. Zaradi tega so mislili konstruirati atomsko letalo brez pilota, pa so ugotovili, da bi tako letalo lahko povzročilo ob nesreči ogromne žrtve. Ideja o atomskih letalih bo ostala ideja, dokler ne bodo našli materiala, ki bo dober in lahek izolator.

Največji konj

Malo pred drugo svetovno vojno je v Ameriki poginil konj »Hiram«, ki je sivoel kot največji predstavnik svoje pasme. Visok je bil 2,10 metra in težak 1320 kilogramov.

Za dom in družino

Paradižnikova juha

4 dkg masti, 1 korenček, peteršilj, zelena, čebula, 4 dkg moka, 3 dkg paradižnika iz konzerve, sladkorja, sol in kisa po okusu, 4 dkg testenine, slan krompir.

Na maati prepražimo zrezano jušno zelenjavo in čebulo, potresemo z moko. Ko ta zarumeni, pridenemo paradižnik, zeljemo. Ko je zelenjava mehka, jo pretlačimo, juho solimo, po okusu okisamo in sladimo. V juho denemo zrezane kuhane testenine. Dober je tudi riž ali široki rezanci.

ČEŠPJE V RUMU. 1 kg zdravih zrelih, a trdih češpelj dobro operemo, odstranimo peclje in v dobro obrušemo. Vsako od njih prebedemo večkrat z zobortrebec ali čisto iglo pletenke do koščice. S tako pripravljeno češpljami napolnimo manjše kozarce in jih sprtli potresemo s sladkorjem v prahu, ki ga porabimo okrog 40 dkg. Nato napolnimo kozarce do polovice z ne prevročnim rumom, jih neprodušno zapremo in postavimo za teden dni na sončno okno. Potem jih spravimo v temen hladni prostor. Po dveh mesecih češplje lahko že uporabimo. Serviramo jih lahko zraven pečenke, sok pa lahko uporabimo kot dodatek k sladlicam in čaju namesto nevednega ruma.

ČEŠPJE V RUMU. 1 kg zdravih zrelih, a trdih češpelj dobro operemo, odstranimo peclje in v dobro obrušemo. Vsako od njih prebedemo večkrat z zobortrebec ali čisto iglo pletenke do koščice. S tako pripravljeno češpljami napolnimo manjše kozarce in jih sprtli potresemo s sladkorjem v prahu, ki ga porabimo okrog 40 dkg. Nato napolnimo kozarce do polovice z ne prevročnim rumom, jih neprodušno zapremo in postavimo za teden dni na sončno okno. Potem jih spravimo v temen hladni prostor. Po dveh mesecih češplje lahko že uporabimo. Serviramo jih lahko zraven pečenke, sok pa lahko uporabimo kot dodatek k sladlicam in čaju namesto nevednega ruma.

ČEŠPJE V RUMU. 1 kg zdravih zrelih, a trdih češpelj dobro operemo, odstranimo peclje in v dobro obrušemo. Vsako od njih prebedemo večkrat z zobortrebec ali čisto iglo pletenke do koščice. S tako pripravljeno češpljami napolnimo manjše kozarce in jih sprtli potresemo s sladkorjem v prahu, ki ga porabimo okrog 40 dkg. Nato napolnimo kozarce do polovice z ne prevročnim rumom, jih neprodušno zapremo in postavimo za teden dni na sončno okno. Potem jih spravimo v temen hladni prostor. Po dveh mesecih češplje lahko že uporabimo. Serviramo jih lahko zraven pečenke, sok pa lahko uporabimo kot dodatek k sladlicam in čaju namesto nevednega ruma.

ČEŠPJE V RUMU. 1 kg zdravih zrelih, a trdih češpelj dobro operemo, odstranimo peclje in v dobro obrušemo. Vsako od njih prebedemo večkrat z zobortrebec ali čisto iglo pletenke do koščice. S tako pripravljeno češpljami napolnimo manjše kozarce in jih sprtli potresemo s sladkorjem v prahu, ki ga porabimo okrog 40 dkg. Nato napolnimo kozarce do polovice z ne prevročnim rumom, jih neprodušno zapremo in postavimo za teden dni na sončno okno. Potem jih spravimo v temen hladni prostor. Po dveh mesecih češplje lahko že uporabimo. Serviramo jih lahko zraven pečenke, sok pa lahko uporabimo kot dodatek k sladlicam in čaju namesto nevednega ruma.

ČEŠPJE V RUMU. 1 kg zdravih zrelih, a trdih češpelj dobro operemo, odstranimo peclje in v dobro obrušemo. Vsako od njih prebedemo večkrat z zobortrebec ali čisto iglo pletenke do koščice. S tako pripravljeno češpljami napolnimo manjše kozarce in jih sprtli potresemo s sladkorjem v prahu, ki ga porabimo okrog 40 dkg. Nato napolnimo kozarce do polovice z ne prevročnim rumom, jih neprodušno zapremo in postavimo za teden dni na sončno okno. Potem jih spravimo v temen hladni prostor. Po dveh mesecih češplje lahko že uporabimo. Serviramo jih lahko zraven pečenke, sok pa lahko uporabimo kot dodatek k sladlicam in čaju namesto nevednega ruma.

ČEŠPJE V RUMU. 1 kg zdravih zrelih, a trdih češpelj dobro operemo, odstranimo peclje in v dobro obrušemo. Vsako od njih prebedemo večkrat z zobortrebec ali čisto iglo pletenke do koščice. S tako pripravljeno češpljami napolnimo manjše kozarce in jih sprtli potresemo s sladkorjem v prahu, ki ga porabimo okrog 40 dkg. Nato napolnimo kozarce do polovice z ne prevročnim rumom, jih neprodušno zapremo in postavimo za teden dni na sončno okno. Potem jih spravimo v temen hladni prostor. Po dveh mesecih češplje lahko že uporabimo. Serviramo jih lahko zraven pečenke, sok pa lahko uporabimo kot dodatek k sladlicam in čaju namesto nevednega ruma.

ČEŠPJE V RUMU. 1 kg zdravih zrelih, a trdih češpelj dobro operemo, odstranimo peclje in v dobro obrušemo. Vsako od njih prebedemo večkrat z zobortrebec ali čisto iglo pletenke do koščice. S tako pripravljeno češpljami napolnimo manjše kozarce in jih sprtli potresemo s sladkorjem v prahu, ki ga porabimo okrog 40 dkg. Nato napolnimo kozarce do polovice z ne prevročnim rumom, jih neprodušno zapremo in postavimo za teden dni na sončno okno. Potem jih spravimo v temen hladni prostor. Po dveh mesecih češplje lahko že uporabimo. Serviramo jih lahko zraven pečenke, sok pa lahko uporabimo kot dodatek k sladlicam in čaju namesto nevednega ruma.

ČEŠPJE V RUMU. 1 kg zdravih zrelih, a trdih češpelj dobro operemo, odstranimo peclje in v dobro obrušemo. Vsako od njih prebedemo večkrat z zobortrebec ali čisto iglo pletenke do koščice. S tako pripravljeno češpljami napolnimo manjše kozarce in jih sprtli potresemo s sladkorjem v prahu, ki ga porabimo okrog 40 dkg. Nato napolnimo kozarce do polovice z ne prevročnim rumom, jih neprodušno zapremo in postavimo za teden dni na sončno okno. Potem jih spravimo v temen hladni prostor. Po dveh mesecih češplje lahko že uporabimo. Serviramo jih lahko zraven pečenke, sok pa lahko uporabimo kot dodatek k sladlicam in čaju namesto nevednega ruma.

ČEŠPJE V RUMU. 1 kg zdravih zrelih, a trdih češpelj dobro operemo, odstranimo peclje in v dobro obrušemo. Vsako od njih prebedemo večkrat z zobortrebec ali čisto iglo pletenke do koščice. S tako pripravljeno češpljami napolnimo manjše kozarce in jih sprtli potresemo s sladkorjem v prahu, ki ga porabimo okrog 40 dkg. Nato napolnimo kozarce do polovice z ne prevročnim rumom, jih neprodušno zapremo in postavimo za teden dni na sončno okno. Potem jih spravimo v temen hladni prostor. Po dveh mesecih češplje lahko že uporabimo. Serviramo jih lahko zraven pečenke, sok pa lahko uporabimo kot dodatek k sladlicam in čaju namesto nevednega ruma.

ČEŠPJE V RUMU. 1 kg zdravih zrelih, a trdih češpelj dobro operemo, odstranimo peclje in v dobro obrušemo. Vsako od njih prebedemo večkrat z zobortrebec ali čisto iglo pletenke do koščice. S tako pripravljeno češpljami napolnimo manjše kozarce in jih sprtli potresemo s sladkorjem v prahu, ki ga porabimo okrog 40 dkg. Nato napolnimo kozarce do polovice z ne prevročnim rumom, jih neprodušno zapremo in postavimo za teden dni na sončno okno. Potem jih spravimo v temen hladni prostor. Po dveh mesecih češplje lahko že uporabimo. Serviramo jih lahko zraven pečenke, sok pa lahko uporabimo kot dodatek k sladlicam in čaju namesto nevednega ruma.

ČEŠPJE V RUMU. 1 kg zdravih zrelih, a trdih češpelj dobro operemo, odstranimo peclje in v dobro obrušemo. Vsako od njih prebedemo večkrat z zobortrebec ali čisto iglo pletenke do koščice. S tako pripravljeno češpljami napolnimo manjše kozarce in jih sprtli potresemo s sladkorjem v prahu, ki ga porabimo okrog 40 dkg. Nato napolnimo kozarce do polovice z ne prevročnim rumom, jih neprodušno zapremo in postavimo za teden dni na sončno okno. Potem jih spravimo v temen hladni prostor. Po dveh mesecih češplje lahko že uporabimo. Serviramo jih lahko zraven pečenke, sok pa lahko uporabimo kot dodatek k sladlicam in čaju namesto nevednega ruma.

ČEŠPJE V RUMU. 1 kg zdravih zrelih, a trdih češpelj dobro operemo, odstranimo peclje in v dobro obrušemo. Vsako od njih prebedemo večkrat z zobortrebec ali čisto iglo pletenke do koščice. S tako pripravljeno češpljami napolnimo manjše kozarce in jih sprtli potresemo s sladkorjem v prahu, ki ga porabimo okrog 40 dkg. Nato napolnimo kozarce do polovice z ne prevročnim rumom, jih neprodušno zapremo in postavimo za teden dni na sončno okno. Potem jih spravimo v temen hladni prostor. Po dveh mesecih češplje lahko že uporabimo. Serviramo jih lahko zraven pečenke, sok pa lahko uporabimo kot dodatek k sladlicam in čaju namesto nevednega ruma.

ČEŠPJE V RUMU. 1 kg zdravih zrelih, a trdih češpelj dobro operemo, odstranimo peclje in v dobro obrušemo. Vsako od njih prebedemo večkrat z zobortrebec ali čisto iglo pletenke do koščice. S tako pripravljeno češpljami napolnimo manjše kozarce in jih sprtli potresemo s sladkorjem v prahu, ki ga porabimo okrog 40 dkg. Nato napolnimo kozarce do polovice z ne prevročnim rumom, jih neprodušno zapremo in postavimo za teden dni na sončno okno. Potem jih spravimo v temen hladni prostor. Po dveh mesecih češplje lahko že uporabimo. Serviramo jih lahko zraven pečenke, sok pa lahko uporabimo kot dodatek k sladlicam in čaju namesto nevednega ruma.

ČEŠPJE V RUMU. 1 kg zdravih zrelih, a trdih češpelj dobro operemo, odstranimo peclje in v dobro obrušemo. Vsako od njih prebedemo večkrat z zobortrebec ali čisto iglo pletenke do koščice. S tako pripravljeno češpljami napolnimo manjše kozarce in jih sprtli potresemo s sladkorjem v prahu, ki ga porabimo okrog 40 dkg. Nato napolnimo kozarce do polovice z ne prevročnim rumom, jih neprodušno zapremo in postavimo za teden dni na sončno okno. Potem jih spravimo v temen hladni prostor. Po dveh mesecih češplje lahko že uporabimo. Serviramo jih lahko zraven pečenke, sok pa lahko uporabimo kot dodatek k sladlicam in čaju namesto nevednega ruma.

ČEŠPJE V RUMU. 1 kg zdravih zrelih, a trdih češpelj dobro operemo, odstranimo peclje in v dobro obrušemo. Vsako od njih prebedemo večkrat z zobortrebec ali čisto iglo pletenke do koščice. S tako pripravljeno češpljami napolnimo manjše kozarce in jih sprtli potresemo s sladkorjem v prahu, ki ga porabimo okrog 40 dkg. Nato napolnimo kozarce do polovice z ne prevročnim rumom, jih neprodušno zapremo in postavimo za teden dni na sončno okno. Potem jih spravimo v temen hladni prostor. Po dveh mesecih češplje lahko že uporabimo. Serviramo jih lahko zraven pečenke, sok pa lahko uporabimo kot dodatek k sladlicam in čaju namesto nevednega ruma.

ČEŠPJE V RUMU. 1 kg zdravih zrelih, a trdih češpelj dobro operemo, odstranimo peclje in v dobro obrušemo. Vsako od njih prebedemo večkrat z zobortrebec ali čisto iglo pletenke do koščice. S tako pripravljeno češpljami napolnimo manjše kozarce in jih sprtli potresemo s sladkorjem v prahu, ki ga porabimo okrog 40 dkg. Nato napolnimo kozarce do polovice z ne prevročnim rumom, jih neprodušno zapremo in postavimo za teden dni na sončno okno. Potem jih spravimo v temen hladni prostor. Po dveh mesecih češplje lahko že uporabimo. Serviramo jih lahko zraven pečenke, sok pa lahko uporabimo kot dodatek k sladlicam in čaju namesto nevednega ruma.

ČEŠPJE V RUMU. 1 kg zdravih zrelih, a trdih češpelj dobro operemo, odstranimo peclje in v dobro obrušemo. Vsako od njih prebedemo večkrat z zobortrebec ali čisto iglo pletenke do koščice. S tako pripravljeno češpljami napolnimo manjše kozarce in jih sprtli potresemo s sladkorjem v prahu, ki ga porabimo okrog 40 dkg. Nato napolnimo kozarce do polovice z ne prevročnim rumom, jih neprodušno zapremo in postavimo za teden dni na sončno okno. Potem jih spravimo v temen hladni prostor. Po dveh mesecih češplje lahko že uporabimo. Serviramo jih lahko zraven pečenke, sok pa lahko uporabimo kot dodatek k sladlicam in čaju namesto nevednega ruma.

ČEŠPJE V RUMU. 1 kg zdravih zrelih, a trdih češpelj dobro operemo, odstranimo peclje in v dobro obrušemo. Vsako od njih prebedemo večkrat z zobortrebec ali čisto iglo pletenke do koščice. S tako pripravljeno češpljami napolnimo manjše kozarce in jih sprtli potresemo s sladkorjem v prahu, ki ga porabimo okrog 40 dkg. Nato napolnimo kozarce do polovice z ne prevročnim rumom, jih neprodušno zapremo in postavimo za teden dni na sončno okno. Potem jih spravimo v temen hladni prostor. Po dveh mesecih češplje lahko že uporabimo. Serviramo jih lahko zraven pečenke, sok pa lahko uporabimo kot dodatek k sladlicam in čaju namesto nevednega ruma.

ČEŠPJE V RUMU. 1 kg zdravih zrelih, a trdih češpelj dobro operemo, odstranimo peclje in v dobro obrušemo. Vsako od njih prebedemo večkrat z zobortrebec ali čisto iglo pletenke do koščice. S tako pripravljeno češpljami napolnimo manjše kozarce in jih sprtli potresemo s sladkorjem v prahu, ki ga porabimo okrog 40 dkg. Nato napolnimo kozarce do polovice z ne prevročnim rumom, jih neprodušno zapremo in postavimo za teden dni na sončno okno. Potem jih spravimo v temen hladni prostor. Po dveh mesecih češplje lahko že uporabimo. Serviramo jih lahko zraven pečenke, sok pa lahko uporabimo kot dodatek k sladlicam in čaju namesto nevednega ruma.

ČEŠPJE V RUMU. 1 kg zdravih zrelih, a trdih češpelj dobro operemo, odstranimo peclje in v dobro obrušemo. Vsako od njih prebedemo večkrat z zobortrebec ali čisto iglo pletenke do koščice. S tako pripravljeno češpljami napolnimo manjše kozarce in jih sprtli potresemo s sladkorjem v prahu, ki ga porabimo okrog 40 dkg. Nato napolnimo kozarce do polovice z ne prevročnim rumom, jih neprodušno zapremo in postavimo za teden dni na sončno okno. Potem jih spravimo v temen hladni prostor. Po dveh mesecih češplje lahko že uporabimo. Serviramo jih lahko zraven pečenke, sok pa lahko uporabimo kot dodatek k sladlicam in čaju namesto nevednega ruma.

CENENA DOMAČA TORTA

Potrebuješ 7 dkg olja, 3 rumenjake, sneg iz 3 beljakov, 18 dkg sladkorja, pol zavitka pecilnega praška, 15 dkg ostre moke, 19 dkg orehov ali lešnikov, limonina lupina, osminka litra mleka ali mlečne kave in maščoba za pekač. Za nadev pa boš rabila marmelado ali preprosto čokoladino kremo, ki jo napraviš iz 6 dkg čokolade, četrta litra sladke smetane in sladkorja po okusu.

Priprava: olje penasto vmešamo z rumenjaki in sladkorjem, nato dodamo moko pomešano s pecilnim praškom, sesekljane orehe in limonino lupino, mleko ali mlečno kavo in sneg. Vse to narahlo zmešamo in denemo na pomazan pekač ali tortni model, ki smo ga še pomakali. Torto pečemo približno eno uro. Pečeno prerežemo vodoravno čez sredino in jo namočemo z marmelado ali čokoladno kremo. S kremo okrasimo torto tudi po vrhu.

SIJAJEN USPEH KOBILARNE TURNIŠČE

V nedeljo, dne 11. avgusta 1957, je bil na Hipodromu v Beogradu XXX. jugoslovanski kasaški derby — glavna vzrejna dirka, preizkušnja 4-letnih konj kasašev na progl 3309 m. Na tej dirki so dosegli konji Kobilarne Turnišče pri Ptujju sijajen uspeh ter so se plasirali:

1. zrebec Jard s kil. časom 1,28,5 m;
2. zrebec Adin s kil. časom 1,29,1 m;
3. kobila Dična s kil. časom 1,31,5 m.

Zrebec Jard je postal s tem novi rekorder jugoslovanskega kasaškega derbyja. Tudi zrebec Adin je dosegel boljši čas od prejšnjega rekorda. Jugoslovanski kasaški derby se vsi od leta 1925 in je bil letošnji XXX. po prstnem redu. Dosedanji rekord derbyja je držal s časom 1,29,4 zrebec Animo (Beograd — leta 1950).

To pomeni, da je Kobilarna Turnišče v razmeroma kratkem času njenega obstoja uspešno zrediti konje, ki so najboljši svoje pasme, kar jih je bilo zrejenih v Jugoslaviji.

K temu sijajnemu uspehu je treba Kobilarno Turnišče zares čestitati!

V 14 LETIH SE JE POROČILA TRINAJSTKRAT

V Stupu je nedavno tožilstvo prejelo prijavo proti Mariji Gregorjevi iz Kratova, ki se je poročila že trinajstkrat in nikdar z namenom, da bi ostala v zakonu, temveč vedno iz drugih razlogov. Prvič se je omožila, ko ji je bilo šele 16 let, z rudarskim delavcem Zletom. Ko ji je njen prvi mož umrl v rudniku, se je poročila še dvajsetkrat. Z vsemi ostalimi mošči je preživela v zakonu le toden ali dva, najdalj je bila v zakonu samo še enkrat — 8 mesecev.

Eskime nameravajo preseliti

Strokovnjaki proučujejo možnost preselitve Eskimov s Severnega na Južni tečaj. Življenjski pogoji so namreč na Arktiki iz dneva v dan težji, ker izginjajo živali, ki so bile za Eskime glavni vir prehrane. Medtem pa so na Antarktiki še velike jate tjunjev in mrožev. Predvsem pa je namen preselitve ta, da bi tako dobili na Južno ledeno področje ljudi, navajene na mraz, za posadke v letalskih oporiščih.

Prehrana človeštva

Dve petini človeštva se hranita z mešano hrano, tri petine pa so izključno vegetarijanci, se pravi, da se hranijo z rastlinsko hrano. To so predvsem azijski narodi.

FANTASTIČNI DOHODKI PETROLEJSKIH DRUŽB

Poznana petrolejska družba »Royal dutch shell«, kot je vidno iz njene lanskoletne bilance, je imela 1954. leta 134.474.218 funtov čistega dohodka, medtem ko ga je imela leta 1953 130.415.375 funtov. Bruto dohodek te družbe

Kratke zanimivosti

je znašal lani milijardo 851.039.000 funtov, oziroma 5.182.909.200 dolarjev.

Žene, moški, otroci in barve

Pred 45. leti so psihologi postavili vprašanje, katero barvo najbolj ljubijo, ženske, moški in otroci. Eden izmed njih, Beach jo imenuje, je 1909. leta napravil anketo, s katero je hotel dobiti zaključke. Prišel je od sklepa, da moški in ženske ljubijo iste barve. Seveda je to povprečen okus, kajti v različnih deželah so različni običaji in zato tudi okusi za barve različni. Razlika pa je v najljubših barvah. Pri tem so ugotovili, da so za moške najljubše barve zelena, modra in rdeča pa tudi bela in rumena. Pri ženskah je vrstni red malo spremenjen: modra, zelena, rdeča, bela in črna. Po statistikah pa so leta 1924 ugotovili, da imajo otroci najraje zeleno, modro, rdečo, vijoličasto in rumeno barvo. Torej se okus otrok bolj približa ženskiemu kot moškemu.

SLABO STRELJANJE

Pred bitko pri Dunbaru (1650) je pregledoval Oliver Cromwell teren. Izza zida je pričrtil kroglja in malo je manjkalo, da ga ni zadela. Njegovi spremljevalci so se iz strahu razpršili na vse strani, Cromwell pa je mirno jahal dalje, nič hitreje kakor prej, se obrnil v smer, iz katere je prišel strel in zavpil: »Ti lump ti, če bi kak moj vojak tako slabo streljal, bi ga dal obesiti!

Na svetu govorijo 6760 jezikov

Po podatkih francoske akademije je znanost, ljudje na svetu danes

govorijo 6760 jezikov. V dnevnem življenju povprečno izobražen človek ne uporablja več kot 5 do 6 tisoč besed. Homerova antična »Ilijada« in »Odiseja« pa imata okoli 9000 različnih besed, Goethejeva dela imajo 11.000 različnih besed, Shakespeare pa je v svojih dramah uporabljal 24.000 različnih besed!

NOV IZVOR VITAMINA A

Borovnice so zelo bogate na vitamini A, ki kot je znano ugodno vpliva na vid, posebno v mraku. Med vojno so s poskusi ugotovili, da so piloti, ki so redno jedli marmelado iz borovnic, veliko bolj videli in zlasti so se izkazali pri nočnih poletih. Zaradi tega je pa ameriško letalsko poveljstvo naročilo na Norveškem večje količine te marmelade — v vojaške nameštene!